

EU จัดไทยอยู่ในกลุ่มเสี่ยงต่ำด้านการตัดไม้ ทำลายป่า หนุนโอกาสส่งออก ‘ยางพารา-ปาล์มน้ำมัน’ สู่ตลาดยุโรป

29 พฤษภาคม 2025

EU จัดไทยอยู่ในกลุ่มเสี่ยงต่ำด้านการตัดไม้ทำลายป่า หุ่น โอกาสส่งออก ‘ยางพารา-ปาล์มน้ำมัน’ สู่ตลาดยุโรป

KEY SUMMARY

วันที่ 22 พฤษภาคม 2025 สหภาพยุโรป (EU) จัดให้ไทยอยู่ในกลุ่ม “เสี่ยงต่ำ” จาก
ปัญหาการตัดไม้ทำลายป่า ตามกฎหมายว่าด้วยสินค้าที่ปลอดจากการตัดไม้ทำลายป่า
(EU Deforestation Regulation – EUDR) ซึ่งจะเริ่มบังคับใช้ในปลายปีนี้กับธุรกิจขนาดกลาง
และใหญ่ใน EU โดยกฎหมายนี้กำหนดให้การนำเข้าสินค้า ได้แก่ ถั่วเหลืองและผลิตภัณฑ์แปรรูป, โกโก้, ปาล์มน้ำมัน
และผลิตภัณฑ์แปรรูป, ไม้และผลิตภัณฑ์แปรรูป, กาแฟ, ยางพาราและผลิตภัณฑ์แปรรูป และข้าวและผลิตภัณฑ์แปรรูป
เข้ามาในตลาด EU ต้องไม่เกี่ยวข้องกับการตัดไม้ทำลายป่า ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย และผ่านกระบวนการ
ตรวจสอบย้อนกลับ (Due Diligence) ใน 3 ขั้นตอน ทั้งการ 1) เก็บข้อมูล 2) ประเมินความเสี่ยง และ 3) ลดความเสี่ยง
โดยหากไม่ปฏิบัติตาม ผู้นำเข้ามีสิทธิถูกปรับสูงสุด 4% ของมูลค่ายอดขายของบริษัทใน EU ยิ่งไปกว่านั้น ยังจะถูก
กีดกันไม่ให้รับงานประมูลและเงินสนับสนุนจากภาครัฐด้วย ซึ่งการที่ไทยได้รับสถานะเสี่ยงต่ำนับเป็นข่าวดี
ท่ามกลางเศรษฐกิจไทยที่แวดล้อมด้วยสถานการณ์เลวร้าย เนื่องจากผู้นำเข้าสินค้าเกษตรจากไทยไปยัง EU
จะได้รับ “สิทธิพิเศษ” ในการไม่ต้องดำเนินการในขั้นตอนที่ 2 ประเมินความเสี่ยง และขั้นตอนที่ 3 ลดความเสี่ยง
ในกระบวนการตรวจสอบย้อนกลับ ซึ่งเป็นขั้นตอนที่มีความซับซ้อนและมีต้นทุนสูง ดังนั้น การที่ไทยถูกจัดอยู่
ในกลุ่มเสี่ยงต่ำ จะทำให้ต้นทุนการนำเข้าจากไทยต่ำกว่าการนำเข้าจากกลุ่มประเทศที่มีระดับความเสี่ยงปกติและสูง
ที่ต้องดำเนินการกระบวนการตรวจสอบย้อนกลับครบทั้ง 3 ขั้นตอน

สถานะ “ประเทศเสี่ยงต่ำ” ช่วยให้ไทยได้เปรียบด้านต้นทุนและเพิ่มโอกาสทางการค้า
ในตลาด EU เมื่อเทียบกับคู่แข่งที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยงปกติและเสี่ยงสูง โดยในปี 2024 ไทยเป็น
แหล่งนำเข้าสินค้า EUDR อันดับ 15 ของ EU (ไม่นับรวมประเทศในกลุ่ม EU) ที่มีมูลค่านำเข้า 2,041 ล้านดอลลาร์
สหรัฐ หรือราว 1.5% ของการนำเข้าสินค้า EUDR ทั้งหมดจากนอกกลุ่ม EU ซึ่งยางพาราและผลิตภัณฑ์
จากยางพาราเป็นสินค้า EUDR หลักที่ไทยส่งไป EU โดยเมื่อพิจารณา 15 ประเทศคู่ค้าสินค้า EUDR หลักของ EU
จะพบว่า 10 ประเทศ เช่น ไทย, จีน และเวียดนาม อยู่ในกลุ่มเสี่ยงต่ำ ขณะที่อีก 5 ประเทศ เช่น บราซิล, อินโดนีเซีย
และมาเลเซีย ถูกจัดอยู่ในกลุ่มเสี่ยงปกติ สะท้อนถึงโอกาสที่ไทยสามารถขยายตลาดได้จากการเปลี่ยนแหล่งนำเข้า
ของ EU เพื่อลดต้นทุนการนำเข้า

SCB EIC ประเมินว่า ประเทศที่อยู่ในกลุ่ม “เสี่ยงต่ำ” มีโอกาสขยายการส่งออกสินค้า
EUDR ทดแทนประเทศเสี่ยงปกติและเสี่ยงสูง ที่ปัจจุบันมีมูลค่าส่งออกไปยัง EU ราว
39,586 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยผู้นำเข้าใน EU ที่ต้องการลดต้นทุนจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดของ
EUDR มีแนวโน้มเปลี่ยนแหล่งนำเข้าสู่ประเทศเสี่ยงต่ำ ซึ่งไม่ต้องดำเนินการประเมินและลดความเสี่ยงเพิ่มเติม โดยเมื่อ
พิจารณาจากประเทศที่เป็นแหล่งนำเข้าสินค้า EUDR มากที่สุด 15 อันดับแรก และถูกจัดอยู่ในกลุ่มเสี่ยงปกติหรือสูง
จะพบว่า EU มีมูลค่านำเข้ารวมจากกลุ่มประเทศดังกล่าว แยกเป็นรายกลุ่มสินค้าภายใต้ EUDR และเรียงลำดับจาก

มูลค่ามากไปหาน้อย ดังนี้ 1) ถั่วเหลืองและผลิตภัณฑ์แปรรูป 10,175 ล้านดอลลาร์สหรัฐ 2) โกโก้ 7,580 ล้านดอลลาร์สหรัฐ 3) ปาล์มน้ำมันและผลิตภัณฑ์แปรรูป 5,995 ล้านดอลลาร์สหรัฐ 4) ไม้และผลิตภัณฑ์แปรรูป 5,912 ล้านดอลลาร์สหรัฐ 5) กาแฟ 5,802 ล้านดอลลาร์สหรัฐ 6) ยางพาราและผลิตภัณฑ์แปรรูป 2,657 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และ 7) วัวและผลิตภัณฑ์แปรรูป 1,465 ล้านดอลลาร์สหรัฐ นอกจากนี้ ประทศเสี่ยงต่ำยังมีโอกาสเพิ่มการส่งออกทางอ้อมจากการเป็นแหล่งวัตถุดิบให้ผู้ผลิตในห่วงโซ่อุปทานที่ส่งสินค้าไปยัง EU

ยางพาราและน้ำมันปาล์มเป็นสองสินค้าเกษตรหลักของไทยที่มีศักยภาพสูงในการขยายตลาดสู่ EU ภายใต้กฎหมาย EUDR โดยไทยเป็นผู้ส่งออกยางพาราอันดับ 1 ของโลก ซึ่งในปี 2024 EU นำเข้ายางพาราจากโกตดิวัวร์, อินโดนีเซีย และมาเลเซีย รวมกันกว่า 680,000 ตัน หรือมากกว่าที่นำเข้าจากไทยถึง 2.3 เท่า ผู้นำเข้า EU จึงมีแนวโน้มหันมานำเข้าจากไทยมากขึ้นเพื่อหลีกเลี่ยงการดำเนินกฎระเบียบ นอกจากนี้ ไทยยังจะได้ประโยชน์ทางอ้อมจากการที่จีนซึ่งเป็นผู้ผลิตยางล้อรายใหญ่และส่งออกไปยัง EU จำนวนมาก ก็มีแนวโน้มหันมานำเข้ายางพาราจากไทยเพิ่มขึ้นเพื่อลดต้นทุนในการปฏิบัติตามกฎระเบียบของ EUDR สำหรับน้ำมันปาล์ม แม้ปัจจุบันไทยจะยังมีการส่งออกไปยัง EU ไม่มาก แต่ก็เป็นผู้ส่งออกน้ำมันปาล์มดิบอันดับ 3 ของโลก รองจากอินโดนีเซียและมาเลเซีย ซึ่งทั้งสองประเทศถูกจัดอยู่ในกลุ่มเสี่ยงปกติ และต้องเพิ่ช้ข้อมูลกำหนดที่เข้มงวดกว่าไทย โดยในปี 2024 EU นำเข้าน้ำมันปาล์มดิบและบริสุทธิ์จากสองประเทศนี้รวมกันกว่า 2.4 ล้านตัน ซึ่งเป็นตลาดขนาดใหญ่ที่ไทยมีโอกาสจะเพิ่มได้ อย่างไรก็ตาม โอกาสของสินค้าเกษตรไทยในกลุ่มอื่น เช่น ถั่วเหลือง โกโก้ กาแฟ และวัว ยังมีข้อจำกัด เนื่องจากปริมาณผลผลิตยังไม่เพียงพอที่จะทดแทนประเทศคู่แข่งในกลุ่มเสี่ยงปานกลางและสูงได้ในระยะสั้น

อย่างไรก็ตาม โอกาสนี้จะเป็ “ความได้เปรียบชั่วคราว” หากไทยไม่สามารถรักษาความน่าเชื่อถือในห่วงโซ่การผลิต และมาตรฐานด้านความโปร่งใสได้อย่างต่อเนื่อง แม้ว่าผู้นำเข้าจากไทยจะได้รับการยกเว้นจากขั้นตอนการประเมินและลดความเสี่ยง แต่ยั้ต้องรวบรวมข้อมูลจำนวนมากในขั้นตอนที่ 1 ของ Due diligence เช่น พิกัดแหล่งผลิตและหลักฐานความถูกต้องของการใช้ที่ดิน ดังนั้นผู้ประกอบการไทยจำเป็นต้องพัฒนาระบบเก็บข้อมูลและตรวจสอบย้อนกลับให้พร้อมส่งต่อให้ผู้นำเข้า ซึ่งปัจจุบันมีบางรายเริ่มปรับตัวแล้ว เช่น โครงการ “ยางมีพิกัด” ของกลุ่มศรีตรัง ที่สามารถตรวจสอบแหล่งที่มายางพาราได้ 100% **ภาครัฐเองก็มีความคืบหน้าในการเตรียมความพร้อมรองรับ EUDR หลายด้าน** เช่น การจัดทำแผนที่เกษตรกรรมและพื้นที่ป่าไม้ที่สอดคล้องกับข้อกำหนดของ EU การเชื่อมโยงข้อมูลพิกัดทางภูมิศาสตร์ของเกษตรกรกับระบบของเอกชน ซึ่งต้องเร่งให้แล้วเสร็จก่อนการบังคับใช้กฎหมายในปลายปีนี้ **ในระยะยาว ภาครัฐควรเร่งยกระดับศักยภาพสินค้า EUDR ที่ไทยยังผลิตได้น้อย** เช่น กาแฟ และโกโก้ ซึ่งเป็นสินค้าที่ตลาดโลกต้องการและมีมูลค่าสูง ผ่านการใช้นวัตกรรมเพื่อเพิ่มผลผลิต ลดต้นทุน และเชื่อมโยงเกษตรกรกับตลาดโลก พร้อมทั้งต้องติดตามสถานะความเสี่ยงของไทยในระบบของ EU อย่างใกล้ชิด และดำเนินมาตรการอนุรักษ์ป่าอย่างต่อเนื่อง เพื่อรักษาสถานะ “ประเทศเสี่ยงต่ำ” ไว้ให้ได้ในระยะยาว โดย EU มีกำหนดทบทวนระดับความเสี่ยงของประเทศต่าง ๆ ครั้งแรกในปี 2026

EUDR จึงไม่ใช่เพียงกฎหมายสิ่งแวดล้อมของยุโรป แต่เป็นจุดเปลี่ยนของระบบการค้าสินค้าเกษตรโลก และเป็น “บททดสอบ” สำคัญว่า ประเทศไทยจะสามารถยืนหยัดในห่วงโซ่การค้าที่ยั่งยืนที่มีมาตรฐานสูงขึ้นเรื่อยๆ ได้ในอนาคต และไทยต้องไม่พลาดโอกาสครั้งนี้

KEY POINTS

22 พ.ค. 2025 สหภาพยุโรป (EU) จัดให้ไทยอยู่ในกลุ่ม “เสี่ยงต่ำ” จากปัญหาการตัดไม้ทำลายป่า

ตามกฎหมายว่าด้วยสินค้าที่ปลอดจากการตัดไม้ทำลายป่า (EU Deforestation Regulation – EUDR)

ซึ่งจะมีผลบังคับใช้ในปลายปีนี้กับธุรกิจขนาดกลางและใหญ่ใน EU โดย EUDR เป็นกฎหมายที่ EU ใช้ควบคุมการนำเข้าสินค้าเกษตรที่มีความเสี่ยงจะทำลายป่า โดยเฉพาะ 7 สินค้าเกษตรหลัก ได้แก่ ยางพารา, ปาล์มน้ำมัน, ไม้, โกโก้, กาแฟ, ถั่วเหลือง และข้าว รวมถึงผลิตภัณฑ์แปรรูปจากสินค้าเกษตรดังกล่าว เช่น ยางล้อรถยนต์ โดยสินค้าที่จะเข้าสู่ตลาด EU จะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่สำคัญ 3 ข้อ คือ 1) **สินค้าต้องมาจากพื้นที่ที่ไม่มีการตัดไม้ทำลายป่าหรือสร้างความเสื่อมโทรมของป่าหลังปี 2020** 2) **สินค้าต้องมีกระบวนการผลิตที่ถูกต้องตามกฎหมายของประเทศผู้ผลิต** และ 3) **ต้องมีการตรวจสอบย้อนกลับ (Due diligence) ให้สอดคล้องกับระดับความเสี่ยงในการตัดไม้ทำลายป่าของประเทศผู้ผลิต** (รูปที่ 1) ซึ่งหากทำไม่ได้ตามเกณฑ์ ผู้นำเข้าใน EU อาจถูกปรับสูงสุดถึง 4% ของมูลค่ายอดขาย (Turnover) ของบริษัทใน EU ยิ่งไปกว่านั้น ผู้ละเมิดกฎ ยังจะถูกกีดกันไม่ให้รับงานประมูลและเงินสนับสนุนจากภาครัฐด้วย ทั้งนี้ในวันที่ 22 พฤษภาคมที่ผ่านมา EU ได้ประกาศจัดระดับความเสี่ยงในการตัดไม้ทำลายป่าของประเทศคู่ค้าทั่วโลก **ซึ่งข่าวดี คือ ประเทศไทยถูกจัดอยู่ในกลุ่มเสี่ยงต่ำ** โดย EU ประเมินระดับความเสี่ยงในการตัดไม้ทำลายป่าของประเทศต่าง ๆ จากข้อมูลขององค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ ซึ่งข้อมูลที่พิจารณาประกอบด้วย อัตราการตัดไม้ทำลายป่า และการเสื่อมโทรมของป่า อัตราการขยายพื้นที่เกษตรกรรมเฉพาะสินค้าเกษตรที่อยู่ภายใต้ EUDR (ไม่รวมการขยายพื้นที่เพาะปลูกพืชนอก EUDR เช่น ข้าวโพด) และแนวโน้มการผลิตสินค้าเกษตรที่อยู่ภายใต้ EUDR และผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง โดย EU จะมีการทบทวนความระดับความเสี่ยงของประเทศต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง และมีกำหนดทบทวนครั้งแรกในปี 2026

รูปที่ 1 : EUDR จะเริ่มบังคับใช้ปลายปี 2025 โดยมาตรการนี้กำหนดให้การนำเข้าสินค้าเกษตร 7 กลุ่ม ต้องไม่เกี่ยวข้องกับการตัดไม้ทำลายป่า ผลิตอย่างถูกกฎหมาย และผ่าน Due diligence

ที่มา : การวิเคราะห์โดย SCB EIC จากข้อมูลของ EU

ผู้นำเข้าสินค้าเกษตรจากไทยไปยัง EU จะได้รับ “สิทธิพิเศษ” ในการไม่ต้องทำขั้นตอนประเมินและลดความเสี่ยง ซึ่งเป็นขั้นตอนที่ซับซ้อนและมีต้นทุนสูง โดยกระบวนการตรวจสอบย้อนกลับตาม EUDR จะต้องมีการดำเนินการใน 3 ส่วน คือ 1) การเก็บรวบรวมข้อมูลของสินค้า เช่น รายละเอียดสินค้า พิกัดแหล่งผลิต หลักฐานความถูกต้องตามกฎหมาย 2) การประเมินความเสี่ยง เช่น การตรวจสอบและวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมมา การประเมินความเสี่ยงโดยละเอียดตามเกณฑ์ของ EUDR และ 3) การดำเนินการลดความเสี่ยง เช่น การตรวจสอบหรือสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับสินค้าเพิ่มเติมโดยบุคคลที่สาม การสนับสนุนซัพพลายเออร์เพื่อให้ปฏิบัติตาม EUDR โดย EUDR กำหนดไว้ว่า ผู้ประกอบการและผู้ค้า EU ที่นำเข้าสินค้าจากประเทศที่ถูกจัดอยู่ในกลุ่ม “เสี่ยงต่ำ” ไม่จำเป็นต้องดำเนินการในส่วนข้อ 2 และ 3 ซึ่งจะช่วยลดต้นทุนในการนำเข้าลงได้ (รูปที่ 2)

รูปที่ 2 : ผู้นำเข้าสินค้าเกษตรจากกลุ่มประเทศเสี่ยงต่ำไปยัง EU จะได้รับ “สิทธิพิเศษ” ในการไม่ต้องทำขั้นตอนประเมินและลดความเสี่ยง ในกระบวนการตรวจสอบย้อนกลับ (Due diligence)

ระดับความเสี่ยงของ ประเทศผู้ผลิต	3 ขั้นตอนในกระบวนการตรวจสอบย้อนกลับ (Due diligence) ของผู้ประกอบการและผู้ค้า EU			% ของ ผู้ประกอบการที่จะ ถูกผู้ตรวจสอบ
	1. เก็บรวบรวมข้อมูล	2. ประเมินความเสี่ยง	3. ดำเนินการลดความเสี่ยง	
ต่ำ	ต้องดำเนินการ	ไม่ต้องดำเนินการ	ไม่ต้องดำเนินการ	1%
ปกติ	ต้องดำเนินการ	ต้องดำเนินการ	ต้องดำเนินการ	3%
สูง	ต้องดำเนินการ	ต้องดำเนินการ	ต้องดำเนินการ	9%
รายละเอียด การดำเนินการ	รวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้ รายละเอียดสินค้า : ระบุสินค้าหรือวัตถุดิบที่ใช้ทั้งหมด พร้อมชื่อวิทยาศาสตร์ (ถ้ามี) ปริมาณ : บันทึกปริมาณเป็นน้ำหนักสุทธิหรือหน่วยที่กำหนดอย่างชัดเจนในแต่ละล็อตสินค้า พิกัดแหล่งผลิต : ระบุพิกัดที่ดินที่ปลูกหรือเลี้ยงสัตว์อย่างแม่นยำ พร้อมวันที่หรือช่วงเวลาผลิต ข้อมูลห่วงโซ่อุปทาน : เก็บข้อมูลติดต่อของซัพพลายเออร์และลูกค้าให้ครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน หลักฐานความถูกต้องตามกฎหมายและปลอดการตัดไม้ทำลายป่า : แสดงหลักฐานชัดเจนว่าสินค้าถูกกฎหมายและไม่เกี่ยวข้องกับการค้าไม้	ดำเนินการในหลายด้าน เช่น ตรวจสอบและวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวม เช่น ตรวจสอบความถูกต้อง, ความน่าเชื่อถือและครบถ้วนของข้อมูล ประเมินความเสี่ยงโดยละเอียดตามเกณฑ์ EUDR เช่น ความท้าทายของการบังคับใช้กฎหมายในพื้นที่ จัดทำและทบทวนเอกสาร เช่น บันทึกขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงอย่างละเอียด พร้อมทั้งทบทวนและปรับปรุงการประเมินความเสี่ยงทุกปี เตรียมพร้อมรับการตรวจสอบ เช่น เตรียมเอกสารประเมินความเสี่ยงไว้ให้พร้อม เมื่อถูกเรียกตรวจสอบโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ดำเนินการหลายด้าน เช่น ใช้มาตรการลดความเสี่ยง เช่น การเก็บข้อมูลเพิ่มเติม การตรวจสอบหรือสำรวจข้อมูลเพิ่มเติมโดยบุคคลที่สาม สนับสนุนซัพพลายเออร์เพื่อให้ปฏิบัติตาม EUDR เช่น การให้ความรู้ การเข้าไปช่วยเหลือ จัดทำนโยบายและระบบควบคุมภายใน เช่น จัดตั้งหน่วยตรวจสอบภายในเพื่อตรวจสอบความสอดคล้องกับ EUDR จัดทำเอกสารและการทบทวน เช่น ทำบันทึกทุกการตัดสินใจเกี่ยวกับมาตรการลดความเสี่ยง และทบทวนกลยุทธ์ลดความเสี่ยงอย่างน้อยปีละครั้ง	หน่วยงานที่ได้รับ การแต่งตั้งจะผู้ ตรวจสอบ ผู้ประกอบการและ ผู้ค้า เช่น ผู้ตรวจ 1% ของ ผู้ประกอบการและ ผู้ค้าที่นำเข้าสินค้า จากประเทศเสี่ยงต่ำ

ที่มา : การวิเคราะห์โดย SCB EIC จากข้อมูลของ EU

สถานะประเทศ “เสี่ยงต่ำ” ทำให้ไทยได้เปรียบด้านต้นทุนและโอกาสทางการค้าเมื่อเทียบกับคู่แข่งในตลาด EU ที่ถูกจัดอยู่ในกลุ่มประเทศเสี่ยงปกติ ในปี 2024 ไทยเป็นแหล่งนำเข้าสินค้า EUDR อันดับที่ 15 ของ EU (ไม่นับรวมการนำเข้าจากประเทศใน EU กันเอง) โดยมูลค่านำเข้าสินค้า EUDR จากไทยอยู่ที่ 2,041 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือคิดเป็นสัดส่วน 1.5% ของมูลค่าการนำเข้าสินค้า EUDR ทั้งหมดของ EU จากทั่วโลก ซึ่งยางพาราและผลิตภัณฑ์จากยางพาราเป็นสินค้า EUDR หลักที่ไทยส่งไป EU (สัดส่วน 89.9% ของมูลค่าการส่งออกสินค้า EUDR ทั้งหมด) โดยเมื่อพิจารณาผลการจัดกลุ่มความเสี่ยงในการตัดไม้ทำลายป่าของประเทศที่เป็นแหล่งนำเข้าสินค้า EUDR มากที่สุด 15 อันดับแรกของ EU จะพบว่า 10 ประเทศถูกจัดอยู่ในกลุ่มเสี่ยงต่ำ เช่น จีน, ไทยและเวียดนาม ในขณะที่อีก 5 ประเทศถูกจัดอยู่ในกลุ่มเสี่ยงปกติ ไม่ว่าจะเป็นบราซิล, โกลดิวัวร์, อินโดนีเซีย, มาเลเซีย หรืออาร์เจนตินา (รูปที่ 3)

รูปที่ 3 : ไทยเป็นแหล่งนำเข้าสินค้า EUDR อันดับ 15 ของ EU โดยสถานะ “เสี่ยงต่ำ” ทำให้ไทยได้เปรียบ ด้านต้นทุนและโอกาสทางการค้าเมื่อเทียบกับคู่แข่งในตลาด EU ที่ถูกจัดอยู่ในกลุ่มประเทศเสี่ยงปกติ

มูลค่าการนำเข้าสินค้าภายใต้ EUDR ของ EU ปี 2024 (ไม่รวมแหล่งนำเข้าใน EU)

หน่วย: ล้านดอลลาร์สหรัฐ

ลำดับ	ประเทศ	มูลค่านำเข้า	ส่วนแบ่งตลาด	ระดับความเสี่ยง
1	จีน	23,799	17.5%	ต่ำ
2	บราซิล	17,832	13.1%	ปกติ
3	สหรัฐอเมริกา	9,677	7.1%	ต่ำ
4	โกตดิวัวร์	7,914	5.8%	ปกติ
5	สหราชอาณาจักร	7,666	5.6%	ต่ำ
6	อินโดนีเซีย	5,725	4.2%	ปกติ
7	ตุรกี	4,959	3.6%	ต่ำ
8	สวิตเซอร์แลนด์	4,701	3.5%	ต่ำ
9	มาเลเซีย	4,261	3.1%	ปกติ
10	เวียดนาม	4,038	3.0%	ต่ำ
11	อาร์เจนตินา	3,853	2.8%	ปกติ
12	ยูเครน	3,627	2.7%	ต่ำ
13	อินเดีย	3,292	2.4%	ต่ำ
14	เชอร์เบีย	2,609	1.9%	ต่ำ
15	ไทย	2,041	1.5%	ต่ำ
รวม 15 ประเทศ		115,177	84.6%	
รวมทั่วโลก (ไม่รวมประเทศ EU)		136,166	100%	

มูลค่าการส่งออกสินค้าไทยไป EU ปี 2024

หน่วย: ล้านดอลลาร์สหรัฐ

สินค้า	มูลค่าการส่งออก	สัดส่วน
สินค้าทั้งหมด	33,468	100%
สินค้านำเข้า EUDR	2,041	6.1%
สินค้านำเข้า EUDR รายสินค้า (% คือสัดส่วนต่อมูลค่าการส่งออกสินค้านำเข้า EUDR ทั้งหมด)		
ยางพาราและผลิตภัณฑ์จากยางพารา	1,836.8	89.99%
ไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้	183.6	9.00%
ข้าวและผลิตภัณฑ์จากข้าว	8.0	0.39%
น้ำมันปาล์มและผลิตภัณฑ์จากน้ำมันปาล์ม	7.7	0.38%
โกโก้	4.0	0.20%
กาแฟ	0.7	0.04%
ถั่วเหลืองและผลิตภัณฑ์จากถั่วเหลือง	0.2	0.01%

ที่มา : การวิเคราะห์โดย SCB EIC จากข้อมูลของ Trade map

SCB EIC ประเมินว่า ประเทศเสี่ยงต่ำมีโอกาสในการขยายการส่งออกสินค้า EUDR นอกเหนือประเทศเสี่ยงปกติ โดยมูลค่าตลาดที่มีโอกาสทดแทนจะอยู่ที่ 39,586 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งโอกาสในการส่งออกทดแทนจะเกิดจากผู้นำเข้าใน EU ต้องการลดความเสี่ยงและต้นทุนในการปฏิบัติตามกฎของ EUDR จึงมีแนวโน้มหันไปนำเข้าสินค้าจากประเทศที่ถูกจัดอยู่ในกลุ่มเสี่ยงต่ำ ซึ่งไม่ต้องดำเนินขั้นตอนการประเมินและลดความเสี่ยงเพิ่มเติม โดยเมื่อพิจารณามูลค่าการนำเข้าสินค้า EUDR ของ EU จาก 5 ประเทศกลุ่มเสี่ยงปกติ จะพบว่า ถั่วเหลืองและผลิตภัณฑ์จากถั่วเหลืองมีมูลค่าตลาดสูงสุดอยู่ที่ 10,175 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ตามมาด้วยโกโก้ (7,580 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) ปาล์มน้ำมันและผลิตภัณฑ์จากปาล์มน้ำมัน (5,995 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) ไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้ (5,912 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) กาแฟ (5,802 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) ยางพาราและผลิตภัณฑ์จากยางพารา (2,657 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) และข้าว (การเลี้ยงข้าวมีปัญหาการถางป่า) และผลิตภัณฑ์แปรรูป (1,465 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) โดยคิดเป็นมูลค่าตลาดรวม 39,586 ล้านดอลลาร์สหรัฐ นอกจากนี้ ประเทศกลุ่มเสี่ยงต่ำ ยังมีโอกาสในการส่งออกเพิ่มเติม จากการที่ผู้ส่งออกสินค้า EUDR ไป EU ปรับแหล่งการนำเข้าวัตถุดิบที่ใช้ผลิตสินค้า EUDR มายังประเทศที่มีความเสี่ยงต่ำเพื่อลดต้นทุนการปฏิบัติตามกฎระเบียบของ EUDR

รูปที่ 4 : ประเทศเสี่ยงต่ำมีโอกาสในการขยายการส่งออกสินค้า EUDR มากดแทนประเทศเสี่ยงปกติ โดยมูลค่าตลาดที่มีโอกาสทดแทนจะอยู่ที่ 39,586 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

มูลค่าการนำเข้าสินค้า EUDR ของ EU ปี 2024 จาก 5 ประเทศกลุ่มเสี่ยงปกติและไทย

หน่วย: ล้านดอลลาร์สหรัฐ

	บราซิล	โกตดิวัวร์	อินโดนีเซีย	มาเลเซีย	อาร์เจนตินา	รวม 5 ประเทศ	ไทย
ถั่วเหลืองและผลิตภัณฑ์จากถั่วเหลือง	7,180	2	1	0	2,993	10,175	0
โกโก้	73	6,971	278	257	1	7,580	4
น้ำมันปาล์มและผลิตภัณฑ์จากน้ำมันปาล์ม	44	96	3,299	2,435	121	5,995	8
ไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้	4,191	42	1,204	449	26	5,912	184
กาแฟ	5,505	56	241	0	0	5,802	1
ยางพาราและผลิตภัณฑ์จากยางพารา	85	748	702	1,120	2	2,657	1,837
ข้าวและผลิตภัณฑ์จากข้าว	754	-	0	0	710	1,465	8
รวม	17,832	7,914	5,725	4,261	3,853	39,586	2,041

ที่มา : การวิเคราะห์โดย SCB EIC จากข้อมูลของ Trade map

อุตสาหกรรมยางพาราไทยมีศักยภาพสูงในการขยายตลาดใน EU และจีน ภายใต้กฎหมาย EUDR

ไทยเป็นผู้ส่งออกยางพาราอันดับ 1 ของโลก โดยในปี 2024 EU นำเข้ายางพาราจากโกตดิวัวร์ อินโดนีเซียและมาเลเซีย รวมกัน 680,000 ตัน (2.3 เท่าของปริมาณที่ EU นำเข้าจากไทย) ซึ่งผู้นำเข้ายางพาราใน EU มีแนวโน้มที่จะหันมานำเข้าจากไทยเพิ่มขึ้น เพื่อลดต้นทุนการดำเนินการตาม EUDR นอกจากนี้ จีนซึ่งเป็นผู้ผลิตยางล้อรายใหญ่ และส่งออกไปยัง EU เป็นจำนวนมาก ก็มีแนวโน้มที่จะหันมานำเข้ายางพาราจากไทย (เพื่อไปผลิตยางล้อรถยนต์ส่งตลาด EU) เพิ่มขึ้น เพื่อทดแทนยางพาราจากโกตดิวัวร์ อินโดนีเซีย มาเลเซีย และเมียนมา (ถูกจัดอยู่ในกลุ่มเสี่ยงสูง) โดยในปี 2024 จีนมีการนำเข้ายางพาราจาก 4 ประเทศรวมกันสูงถึง 994,000 ตัน

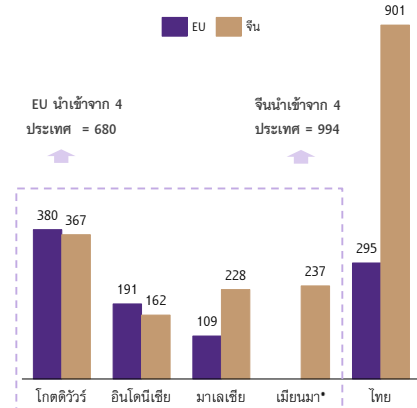
ในด้านปาล์มน้ำมัน แม้ไทยจะยังส่งออกไป EU ไม่มากนัก แต่มีศักยภาพในการเติบโตเพิ่มขึ้นอย่างมี

นัยสำคัญ โดยไทยเป็นผู้ส่งออกน้ำมันปาล์มดิบอันดับ 3 ของโลก รองจากอินโดนีเซียและมาเลเซีย ซึ่งทั้งสองประเทศถูกจัดอยู่ในกลุ่มเสี่ยงปกติและต้องเผชิญข้อกำหนดที่เข้มงวดมากกว่าไทย โดยข้อมูลในปี 2024 ชี้ว่า EU นำเข้าน้ำมันปาล์มดิบและบริสุทธิ์จากสองประเทศนี้รวมกันกว่า 2.4 ล้านตัน ซึ่งเป็นตลาดขนาดใหญ่ที่ไทยสามารถเจาะเพิ่มได้ในอนาคต อย่างไรก็ตาม โอกาสในสินค้าเกษตรกลุ่มอื่นของไทยยังค่อนข้างจำกัด เนื่องจากกำลังการผลิตยังไม่มากพอ เช่น ถั่วเหลือง, โกโก้, กาแฟ และข้าว ซึ่งไทยยังไม่มีผลผลิตมากพอที่จะทดแทนประเทศคู่แข่งในกลุ่มเสี่ยงปกติและสูงได้ในระยะใกล้

รูปที่ 5 : ยางพาราและน้ำมันปาล์มเป็นสองสินค้าเกษตรหลักของไทยที่มีศักยภาพสูงในการขยายตลาดสู่ EU ภายใต้กฎหมาย EUDR

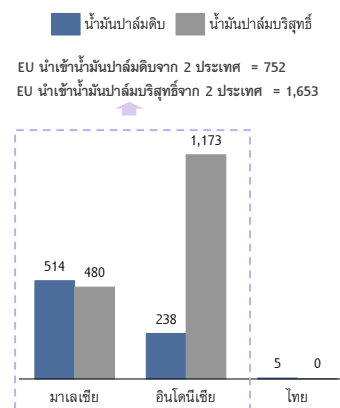
ปริมาณการนำเข้ายางพาราของ EU และจีนปี 2024

หน่วย: พันตัน

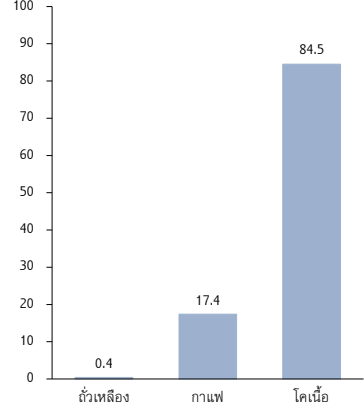
ปริมาณการนำเข้าน้ำมันปาล์มของ EU ปี 2024

หน่วย: พันตัน

ผลผลิตต่อการบริโภคในประเทศของสินค้า 3 ชนิด

หน่วย: % ของปริมาณผลผลิตในประเทศต่อการบริโภคปี 2023

หมายเหตุ : *ถูกจัดอยู่ในประเทศกลุ่มเสี่ยงสูง

ที่มา : การวิเคราะห์โดย SCB EIC จากข้อมูลของ EU Trade map และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ภาคเอกชนไทยบางส่วนได้มีการเตรียมพร้อมรองรับมาตรการ EUDR บ้างแล้ว แม้ผู้ประกอบการ EU ที่นำเข้าสินค้า EUDR จากไทย จะไม่ต้องดำเนินการในขั้นตอนประเมินและลดความเสี่ยงจากการตัดไม้ทำลายป่า แต่ผู้นำเข้ายังต้องรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ในขั้นตอนที่ 1 ของกระบวนการตรวจสอบย้อนกลับ ดังนั้น ผู้ประกอบการไทยจึงมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาระบบที่จะใช้เก็บรวบรวมข้อมูล เช่น พิกัดแหล่งผลิตสินค้า เพื่อส่งให้ผู้นำเข้า EU ซึ่งในปัจจุบัน ผู้ประกอบการยางพาราไทยหลายราย ได้มีการเตรียมพร้อมบ้างแล้ว เช่น ศรีตรัง ได้มีการจัดทำโครงการ “ยางมีพิกัด” หรือ “ยาง GPS” ที่มีระบบตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) แหล่งที่มาของยางพาราได้ 100% ซึ่งถือเป็นต้นแบบที่ผู้ประกอบการรายอื่นควรเร่งดำเนินการรอยตาม

ภาครัฐเองก็มีความคืบหน้าในการเตรียมพร้อมหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นการขึ้นทะเบียนเกษตรกรควบคู่กับการจัดทำข้อมูลพิกัดทางภูมิศาสตร์ การพัฒนาฐานข้อมูลของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมที่เชื่อมโยงกับข้อมูลของภาคเอกชน การจัดทำระบบการรับรองสินค้าผ่านระบบดิจิทัล การจัดทำแผนที่การผลิตและพื้นที่ป่าไม้ที่สอดคล้องกับกฎหมายของไทยและข้อกำหนด EUDR เป็นต้น โดยภาครัฐจะต้องเร่งดำเนินการในด้านต่าง ๆ เพื่อให้ทันก่อนการบังคับใช้กฎหมายปลายปีนี้ ซึ่งจะช่วยรักษาความเชื่อมั่นของ EU และรองรับการตรวจสอบในอนาคต นอกจากนี้ ในระยะต่อไป ภาครัฐควรมุ่งยกระดับศักยภาพในการผลิตสินค้า EUDR ที่มีโอกาสส่งออกได้มากขึ้น แต่ไทยยังมีผลผลิตน้อย เช่น ถั่วเหลือง, กาแฟ และโกโก้ ซึ่งเป็นสินค้าที่ตลาดโลกโดยรวมต้องการและมีมูลค่าสูง โดยเน้นการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อช่วยเพิ่มผลผลิต ลดต้นทุน และเชื่อมโยงเกษตรกรเข้ากับองค์ความรู้และตลาดโลก ยิ่งไปกว่านั้น ไทยจะต้องติดตามสถานะการจัดกลุ่มประเทศของ EU อย่างสม่ำเสมอ และมีมาตรการดูแลรักษาป่าอย่างต่อเนื่อง เพื่อไม่ให้ไทยถูกปรับระดับความเสี่ยงที่สูงขึ้นในอนาคต โดย EU มีกำหนดทบทวนระดับความเสี่ยงของประเทศต่าง ๆ ครั้งแรกในปี 2026

กล่าวโดยสรุป สถานะ “ประเทศเสี่ยงต่ำ” ของไทยภายใต้กฎหมาย EUDR คือ ใบเบิกทางสู่ตลาดการค้ายั่งยืนที่กำลังกลายเป็นมาตรฐานของโลก โดยเฉพาะในยุโรปที่กำลังยกระดับความเข้มงวดต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม โอกาสนี้

จะกลายเป็นความได้เปรียบที่ยั่งยืนได้ ก็ต่อเมื่อไทยสามารถรักษาความน่าเชื่อถือในระบบการผลิต ความโปร่งใสของข้อมูล และความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนได้อย่างต่อเนื่อง

EUDR จึงไม่ใช่เพียงกฎหมายสิ่งแวดล้อมของยุโรป แต่เป็นบททดสอบว่า ประเทศใดพร้อมจะเป็นผู้เล่นหลักในระบบการค้าโลกที่โปร่งใสและยั่งยืนในระยะยาว...และไทยต้องไม่พลาดโอกาสครั้งนี้

บทวิเคราะห์โดย... <https://www.scbeic.com/th/detail/product/EUDR-implication-290525>

Disclaimer: This article is made by The Siam Commercial Bank ("SCB") for the purpose of providing information and analysis only. Any information and analysis herein are collected and referred from public sources which may include economic information, marketing information or any reliable information prior to the date of this document. SCB makes no representation or warranty as to the accuracy, completeness and up-to-dateness of such information and SCB has no responsibility to verify or to proceed any action to make such information to be accurate, complete, and up-to-date in any respect. The information contained herein is not intended to provide legal, financial or tax advice or any other advice, and it shall not be relied or referred upon proceeding any transaction. In addition, SCB shall not be liable for any damages arising from the use of information contained herein in any respect.

ผู้เชี่ยวชาญวิเคราะห์

ดร.เกียรติศักดิ์ คำสี (kaittisak.kumse@scb.co.th)

นักวิเคราะห์อาวุโส

INDUSTRY ANALYSIS

ดร. ยรรยง ไทยเจริญ

ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร สายงานวิจัยเศรษฐกิจและความยั่งยืน ศูนย์วิจัยเศรษฐกิจและธุรกิจ (SCB EIC)

ปราณิดา ศยามานนท์

ผู้อำนวยการ ฝ่ายบริหารฝ่าย Industry Analysis

ดร.เกียรติศักดิ์ คำสี

นักวิเคราะห์อาวุโส

จิรุตม์ อัมรัตน์

นักวิเคราะห์อาวุโส

ท่านพึงพอใจต่อบทวิเคราะห์นี้เพียงใด?

ความเห็นของท่าน สำคัญกับเรา

ร่วมตอบแบบสอบถาม 6 ข้อ
เพื่อนำไปพัฒนามาตรวิเคราะห์ของ
SCB EIC ต่อไป

คลิกเพื่อทำ
แบบสอบถาม

“Economic and business
intelligence for effective
decision making”

ECONOMIC INTELLIGENCE CENTER

ศูนย์วิจัยเศรษฐกิจและธุรกิจ ธนาคารไทยพาณิชย์

เจาะลึก

สถานการณ์เศรษฐกิจ

เกาะติด

การเปลี่ยนแปลงที่ส่งผล
ต่อภาคธุรกิจ

อัปเดต

ประเด็นร้อนที่ไม่ควรพลาด

Stay connected

Find us at

@scbeic |

www.scbeic.com